

Anvisningar för pedagogisk portfölj vid Högskolan Dalarna

Inledning

En pedagogisk portfölj används för att synliggöra pedagogisk skicklighet och utgör underlag för prövning av pedagogisk skicklighet i högre utbildning. Pedagogisk skicklighet avser kvaliteten i den sökandes pedagogiska arbete och kan beskrivas på följande sätt:

Pedagogisk skicklighet kännetecknas av god förmåga att utifrån mål och givna ramar planera, genomföra och kontinuerligt utveckla utbildning och undervisning med god kvalitet med utgångspunkt i studenters aktiva lärande. Detta förutsätter djupa, breda och aktuella kunskaper inom högskolepedagogik och ämnesdidaktik i det aktuella ämnet. I pedagogisk skicklighet ingår aspekter såsom undervisning, handledning, examination, utformning av kurshandbok, informerade val av fysiska och digitala lärmiljöer, tillgänglighet, inkludering, undervisningsplanering, kursutveckling, pedagogiskt ledarskap samt spridning av kunskaper och erfarenheter. Pedagogisk skicklighet inkluderar också förmågan att anknyta undervisningen till forskning i det aktuella ämnet samt ett reflekterande och kritiskt förhållningssätt beträffande undervisning, studenters lärande och pedagogiskt utvecklingsarbete.

En viktig utgångspunkt för pedagogisk skicklighet är den sökandes kritiskt reflekterande ställningstagande i ett systematiskt och forskningsbaserat arbete för att utveckla den egna undervisningen och studenters lärande. Ett viktigt perspektiv är hur den sökande aktivt bidrar till erfarenhetsutbyte i kollegiala diskussioner, inom lärosätet, nationellt och internationellt, vilket ofta kallas akademiskt lärarskap eller ”Scholarship of Teaching and Learning”, (SoTL).

Instruktioner för pedagogisk portfölj

Den pedagogiska portföljen består av en huvudtext och bilagor. Huvudtextens innehåll ska vara överskådligt och tydligt strukturerat efter de rubriker som finns i anvisningarna nedan. Den information, som sakkunniggranskaren behöver för sin bedömning, ska finnas i huvudtexten i den pedagogiska portföljen. Från huvudtexten görs hänvisningar till bilagor, där kompletterande information på detaljnivå finns som styrker det som står i texten. Exempel på bilagor är intyg, betyg, sammanställningar av antal undervisningstimmar, uppräknningar, tabeller med mera. Bilagorna läggs i respektive fack enligt anvisningarna nedan. Till skillnad från till exempel ett CV, ska huvudtexten i den pedagogiska portföljen skrivas som löpande

text. Sökande, som har lång undervisningserfarenhet, visar på sin pedagogiska skicklighet genom att välja ut de mest betydelsefulla meriterna.

Portföljen måste vara bedömningsbar, det vill säga att sakkunnigbedömaren ska kunna bedöma den sökandes pedagogiska skicklighet utifrån den pedagogiska portföljen. Detta ställer krav på detaljerade och djupgående beskrivningar beträffande **vad** som beskrivs, **hur** de pedagogiska arbetsuppgifter genomförs och **varför** arbetssätt och metoder är valda samt **vilket resultat** som har uppnåtts. Arbetssätt och metoder ska motiveras med referenser till pedagogiska teorier, högskolepedagogisk litteratur, forskning och beprövad erfarenhet.^{1,2} Sökanden, som har längre erfarenhet av undervisning, visar på sin utveckling av pedagogisk skicklighet genom att den pedagogiska portföljen är uppdaterad och aktuell.

Här nedan anges de rubriker som ska användas i den pedagogiska portföljens huvudtext samt instruktioner för vad som ska behandlas under respektive rubrik. Det är viktigt att rubrikernas numrering och formulering följs, men det är inte säkert att alla rubriker är relevanta för samtliga sökande. I så fall, går det bra att utelämna en rubrik, men rubrikernas numrering ska ändå följas. För att underlätta för läsaren, får underrubriker gärna användas.

Huvudtexten bör inte överstiga 10–12 sidor exklusive referenser och bilagor.

1. Kortfattad presentation

Syftet med den här presentationen är att den ska ge sakkunnigbedömaren en översiktlig bild av dig och dina pedagogiska uppdrag. Berätta kortfattat i löpande text hur du började med undervisning och sammanfatta vilka pedagogiska arbetsuppgifter du har arbetat med samt roller som du har haft. Om du har lång erfarenhet, väljer du ut det du tycker är viktigast att lyfta fram. Ge också en kortfattad introduktion till vilken pedagogisk roll/vilka pedagogiska roller du har idag och beskriv kortfattat vilka dina nuvarande pedagogiska arbetsuppgifter är.

2. Utbildning på högskolenivå

2 a. Ämnesinriktning

Redogör kortfattat för dina ämnesexamina från högre utbildning med fokus på de utbildningar som är särskilt relevanta för dina nuvarande pedagogiska arbetsuppgifter.

Bilagor - fack A

En detaljerad redovisning av respektive examen och kurser beträffande ämne, kursnamn, kursbeteckning, nivå, lärosäte, år, antal högskolepoäng etcetera läggs i fack A.

2 b. Pedagogisk utbildning

I första hand redogör du kortfattat för den behörighetsgivande högskolepedagogiska utbildning som du har deltagit i samt eventuell annan högskolepedagogisk utbildning, till exempel forskarhandledarutbildning. Därefter kan även övrig pedagogisk utbildning tas upp, förutsatt att den är

¹ Erfarenheter som gjorts över lång tid och som har dokumenterats och utvärderats systematiskt.

² Vid ansökan till tjänster som till *adjunkt* och *adjungerad adjunkt* ställs lägre krav på referenser.

relevant för dina pedagogiska arbetsuppgifter inom högre utbildning, till exempel lärarutbildning, ledarskapsutbildning etcetera.

Bilagor – fack B

En detaljerad redovisning av respektive examen och kurser beträffande ämne, kursnamn, kursbeteckning, nivå, lärosäte, år, antal högskolepoäng eller motsvarande i antal veckor etcetera läggs i fack B.

3. Erfarenheter av undervisning och handledning inom högre utbildning

3 a. Undervisning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå samt inom vidareutbildning
Beskriv sammanfattat de kurser på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå samt inom vidareutbildning som du har medverkat i. Ange vilka roller du har haft (till exempel lärare, kursansvarig, examinator). Beskriv kortfattat ditt arbete när det gäller kursplanering, vilka distributionsformer (campus, nät, blended, hybrid, hyflex), undervisningsmetoder och examinationsformer du har erfarenheter av samt ge några exempel på erfarenheter som du har fått. Om du har lång erfarenhet, rekommenderas du att fokusera på exempel från de senaste fem till tio åren.

Bilagor – fack C

En detaljerad redovisning av respektive kurs beträffande ämne, kursnamn, kursbeteckning, nivå, lärosäte, år, antal högskolepoäng, antal studenter etcetera. läggs som bilaga i fack C.

3 b.Handledning inom utbildning på grundnivå, avancerad och forskarnivå eller motsvarande

Sammanfatta hur många examensarbeten, avhandlingar eller motsvarande på grund-, avancerad och forskarnivå, som du har handlett respektive varit examinator för. Ange också vilken roll du har haft som handledare, det vill säga om du har haft hela ansvaret eller delat ansvar.

Bilagor – fack D

En detaljerad redovisning av handledningsuppdrag beträffande ämne, nivå, lärosäte, antal högskolepoäng, roll, arbetets namn, studentens respektive examinatorns namn läggs som bilaga i fack D.

4. Din pedagogiska verksamhet – beskrivning, reflektion och utveckling

I det här avsnittet ska du beskriva och reflektera över hur du utifrån befintliga förutsättningar såsom till exempel tid för förberedelser, fysiska och digitala lärmiljöer, antal studenter etcetera arbetar med dina pedagogiska uppdrag. I texten ska du skriva fram dina pedagogiska kunskaper, din syn på kunskap och studenters lärande samt hur dessa tillämpas i din undervisning och/eller handledning. Din beskrivning ska även visa på din utveckling ur tre tidsperspektiv: 1) kortfattad beskrivning av hur du inledde ditt pedagogiska arbete i högre utbildning, 2) huvudsakligt fokus på hur du arbetar med pedagogiska uppdrag idag samt 3) önskemål och ambitioner om hur du vill utveckla din undervisning för att stödja studenters

lärande i framtiden. Ge gärna något eller några exempel på hur den högskolepedagogiska utbildningen (om du har genomfört sådan) har bidragit till din pedagogiska utveckling.

För att visa på hur du tillämpar dina pedagogiska kunskaper och din syn på kunskap och studenters lärande, ska du lyfta fram två till tre konkreta exempel från din pedagogiska praktik. I dessa exempel beskriver du detaljerat och djupgående samt reflekterar kring **vad** du arbetar med, **hur** du undervisar eller handleder samt **vilket resultat** du har uppnått. Du kan till exempel beskriva hur du har arbetat med att planera, genomföra, utvärdera och revidera en kurs med utgångspunkt i kursplanens lärandemål. Andra alternativ är att välja ett avgränsat kursmoment eller ett undervisningstillfälle, till exempel i form av en laboration, ett seminarium eller en föreläsning och detaljerat beskriva hur du arbetar med detta. Enligt Högskolelagen ska högre utbildning vila på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet. Du ska därför också motivera **varför** du har valt metoder och arbetssätt som du har beskrivit samt använda referenser till teorier, högskolepedagogisk litteratur, forskning och beprövad erfarenhet när du argumenterar för dina val.³

Reflektera över vad som har fungerat bra och vad som eventuellt har gått mindre bra och orsakerna till detta. Beskriv också hur du har gjort förändringar eller planerar att genomföra förbättringar till nästa gång, till exempel utifrån studenternas synpunkter i kursvärderingarna.

I dina beskrivningar ska det framgå hur du anpassar din undervisning och/eller handledning efter olika studentgruppers förutsättningar, hur du arbetar med högre utbildnings värdegrund samt hur du gör informerade val och beaktar tillgänglighetsaspekter och inkludering när du arbetar med fysiska och digitala lärandemiljöer. Beskriv också hur dessa miljöer kan ändra förutsättningar för studenters lärande.

Bilagor – fack E

Intyg/dokument från avdelnings- eller enhetschef, programansvarig etcetera som styrker den sökandes förmåga att stödja studenters lärande och anpassa undervisningen/handledningen efter olika förutsättningar, läggs som bilaga i fack E.

5. Erfarenhet av att leda, utveckla och administrera utbildning

Redogör kortfattat för de uppdrag du har haft som pedagogisk ledare, till exempel som kursansvarig, programansvarig, ämnesföreträdare, huvudområdesföreträdare, kollegial ledamot, enhetschef, avdelningschef, prefekt, proprefekt, studierektor etcetera. Fokusera på att detaljerat beskriva din roll och **hur** du har arbetat med ditt uppdrag inom ledning, utveckling, samverkan och administration. Beskriv på ett reflekterande sätt **vad** du har utvecklat och **resultatet** av ditt arbete samt **varför** du har arbetat som du har gjort. Även kollegiala pedagogiska utvecklingsarbeten och utvecklingsprojekt kan tas upp här.

Bilagor – fack F

En detaljerad redovisning av de uppdrag som du har haft som inkluderar omfattning, tid, arbetsuppgifternas karaktär, vad du har bidragit med etcetera läggs som bilaga i fack F.

³ Vid ansökan till tjänster som till *adjunkt* och *adjungerad adjunkt* ställs lägre krav på referenser.

6. Erfarenhet av att utveckla läromedel och andra resurser för studenters lärande

Redogör för de resurser du har utvecklat för att främja studenters lärande. Beskriv varför dina resurser behövs, vilken funktion de fyller i förhållande till befintliga resurser och i vilken grad du har medverkat till utvecklingen. Motivera också dina pedagogiska ställningstaganden i utvecklingen av resurserna genom att utgå från de didaktiska frågorna **vad**, **hur** och **varför**. Om du känner till resultatet av användningen av de resurser du har utvecklat och i vilka sammanhang de har används, kan detta också ingå i redogörelsen.

Bilagor – fack G

En detaljerad redovisning för respektive resurs beträffande ämne, nivå, år, omfattning, länk till webbresurs eller själva resursen läggs som bilagor i fack G.

7. Forskning och kunskapsspridning med högskolepedagogisk inriktning

Gör en sammanfattande redogörelse av fördjupade litteraturstudier, forskning och/eller fördjupning med högskolepedagogisk inriktning som du har medverkat i. Även deltagande i kunskapsspridning, erfarenhetsutbyten, lärarutbyten, konferenser och seminarier lokalt, nationellt och internationellt kan tas upp här.

Bilagor – fack H

En detaljerad redovisning av dokumentation, rapporter, litteraturöversikter, konferensbidrag, vetenskapliga artiklar, konstnärliga och vetenskapliga arbeten med högskolepedagogisk inriktning etcetera läggs som bilaga i fack H.

8. Erfarenhet av samverkan

Ge en sammanfattande redogörelse för hur du har samverkat i utbildning och forskning med aktörer utanför högskolan genom att sprida information om högskolans verksamhet och verka för att forskningsresultat kommer till nytta. Detta kan till exempel ske genom uppdragsutbildning, information om forskning och utbildning, samverkansprojekt mellan högskolan, företag och organisationer samt kunskapsspridning till det omgivande samhället i form av festivaler, populärvetenskapliga publikationer eller presentationer.

Bilagor – fack I

En detaljerad redovisning av sammanhang, vilka aktörer du har samverkat med, din roll och vad du har bidragit med, omfattning, tid etcetera läggs som bilaga i fack I.

9. Övriga pedagogiska meriter

Redovisa eventuella övriga pedagogiska meriter, till exempel pedagogiska utmärkelser och priser, som du anser vara relevanta för din pedagogiska verksamhet inom högre utbildning. Motivera också varför de är relevanta och på vilket sätt de har bidragit till utveckling av din pedagogiska verksamhet inom högre utbildning.

Bilagor – fack J

En detaljerad redovisning i form av sammanställning, intyg eller liknande läggs som bilaga i fack J.

Bilagor i fack

En rekommendation är att bilagorna numreras med fackets beteckning först och därefter löpande numrering, till exempel A-1, A-2, A-3 etcetera. Om det är flera bilagor i samma fack, underlättar det för sakkunnigbedömaren att få en översikt, om det också finns en innehållsförteckning över bilagorna i det aktuella facket. I innehållsförteckningen kan en kortfattad beskrivning användas, till exempel:

B-1 Behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning.

B-2 Forskarhandledarutbildning.

B-3 Lärarlegitimation.

För att sakkunnigbedömaren lätt ska kunna hitta en specifik bilaga, är det också bra att namnge filerna med fackets beteckning, löpande numrering och kort beskrivning.

Fack med beskrivning av innehållet

- A. Utbildning på högskolenivå – ämnesinriktning.
- B. Utbildning på högskolenivå – pedagogisk inriktning.
- C. Erfarenhet av undervisning inom högre utbildning - grundnivå, avancerad nivå, och forskarnivå samt inom vidareutbildning.
- D. Erfarenhet av handledning inom högre utbildning – grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå eller motsvarande.
- E. Intyg/dokument om pedagogisk skicklighet från avdelningschef, enhetschef, programansvarig med flera.
- F. Erfarenhet av att leda, utveckla och administrera utbildning.
- G. Erfarenhet av utveckling av läromedel och andra resurser för studenters lärande.
- H. Utveckling, fördjupning, forskning och kunskapsspridning med inriktning mot högskolepedagogik.
- I. Erfarenhet av samverkan.
- J. Övriga pedagogiska meriter.